*क्षुरिकापत्त्र m. *Saccharum Sara* Râǵan. 8,82.

*क्षुरिकाफल n. *Klinge* H. an. 3,147.

क्षुरिकोपनिषद् f. Titel einer Upanishad.

*क्षुरिन् 1) m. *Barbier.* — 2) f. °णी *a) die Frau eines Barbiers.* — *b) Mimosa pudica.*

क्षुल्ल Adj. *klein, wenig, winzig.*

क्षुल्लक 1) Adj. (f. आ) *a)* dass. — *b)* **niedrig, gemein.* — *c)* **arm.* — 2) m. *a)* **eine kleine Muschel* Râǵan. 19,123. — *b)* N. pr. eines Fürsten. — 3) n. *ein best. Spiel.*

क्षुल्लककालेय n. Name eines Sâman Ârsh. Br.

क्षुल्लकतापश्चित n. *das kürzeste der vier* Tâpaçkita.

क्षुल्लकवात्सप्र n. Name eines Sâman Ârsh. Br.

*क्षुल्लकवैश्वदेव n. P. 6,2,39.

क्षुल्लकवैष्टम्भ n. Name eines Sâman Ârsh. Br.

*क्षुल्लतात m. *der jüngere Bruder des Vaters.* *°क m. *des Vaters Bruder.*

*क्षेड m. und *क्षेडित n. = ध्वेड und ध्वेडित.

क्षेणी Adj. Maitr. S. 2,9,8 statt 1. क्षयणा 1) der VS. und TS.

क्षेणीकी f. Titel eines Werkes Bühler, Rep. No. 712.

क्षेतिवत् Adj. *eine Form von* क्षि, क्षेति *enthaltend* Ait. Br. 5,20,21.

क्षेत्र n. 1) *Grundbesitz, Grundstück, Grund und Boden.* — 2) *Feld.* क्षेत्रं कर् *das Feld bebauen.* सस्य° *Kornfeld* 152,27. क्षेत्र° kennzeichnet eine Pflanze als eine *cultivirte.* — 3) *Ort, Gegend, Platz.* — 4) **Haus.* — 5) **Stadt.* — 6) *Gebiet, Sitz, Ort der Wirksamkeit, — der Entstehung, Arbeitsfeld, Fundort* 217,17. 21. 218,11. — 7) *ein heiliger Platz, Wallfahrtsort.* — 8) *jede begrenzte Fläche, — Strecke, eine eingeschlossene geometrische Figur.* स्वल्प° *von geringem Umfange* (Brunnen). — 9) *Planetenbahn.* — 10) $^1/_{12}$ *der Ekliptik, Zodiakalbild.* — 11) *ein astrologisches Haus.* — 12) in der Chiromantie *die Räume in der hohlen Hand.* — 13) *der fruchtbare Mutterleib; das als Feld gedachte Eheweib, welches der Ehemann selbst bestellt oder durch Andere bestellen lässt.* — 14) *der Sitz der Seele, der Körper.* — 15) im Sâṁkhja *der Urstoff* oder *Urgeist.*

*क्षेत्रकर् Adj. *das Feld bebauend;* m. *Landmann.*

*क्षेत्रकर्कटी f. *eine Gurkenart* Râǵan. 7,206.

क्षेत्रकर्मन् n. *Feldbau.* °कर्मकृत् m. *Landmann.*

क्षेत्रकर्षक m. *Pflüger, Landbauer* Gaut. 17,6.

क्षेत्रगणित n. *Geometrie.*

क्षेत्रगत Adj. *geometrisch.* °गतोपपत्ति f. *geometrischer Beweis.*

*क्षेत्रचिर्भिटा f. *eine Gurkenart* Râǵan. 7,208.

क्षेत्रज्ञ 1) Adj. *a) auf einem Felde wachsend* H. an. 3,486. Med. j. 79. — *b) mit Jmds Ehefrau von einem Andern erzeugt;* m. *ein solcher Sohn* Gaut. — 2) *f. आ Name *verschiedener Pflanzen.*

क्षेत्रज्ञात Adj. = क्षेत्रज्ञ 1) *b).*

क्षेत्रज्ञेष m. *Landerwerb.*

क्षेत्रज्ञ् 1) Adj. *a) ortskundig* TBr. 3,10,10,4. — *b) *das Feld kennend, sich mit dem Feldbau abgebend.* — *c) sachkundig, Etwas* (Gen.) *gut kennend.* — 2) m. *a) die Seele.* — *b) *Hurenjäger.* — *c) eine Form* Bhairava's. — *d)* N. pr. eines Fürsten. — 3) f. आ *ein fünfzehnjähriges Mädchen, das bei der* Durgâ-*Feier diese Göttin darstellt.*

क्षेत्रंजय् Adj. *Land erobernd* Maitr. S. 2,2,11.

क्षेत्रतर् n. *eine zum Bewohnen* oder *Bebauen sehr geeignete Gegend.*

क्षेत्रता f. Nom. abstr. zu क्षेत्र 6).

*क्षेत्रद् m. *eine Form* Bhairava's.

क्षेत्रदूतिका f. *Solanum diffusum* Bhâvapr. 1,199.

*क्षेत्रदूती f. dass. Râǵan. 4,33.

क्षेत्रधर्मन् m. N. pr. eines Fürsten VP.^{2} 4,44.

क्षेत्रप m. 1) *eine die Felder hütende Gottheit* Pańkad. — 2) * = क्षेत्रद्.

क्षेत्रपति m. *der Herr —, Besitzer eines Feldes.*

क्षेत्रपद् n. *ein einer Gottheit* (Gen.) *geheiligtes Gebiet.*

*क्षेत्रपर्पट m. und °पर्पटी f. vielleicht *Oldenlandia biflora* Mat. med. 305.

क्षेत्रपाल m. 1) *Feldhüter.* — 2) *eine die Felder hütende Gottheit* Agni-P. 40,21. Pańkad. Es soll deren 49 geben. — 3) *der Genius loci* Vâstuv. 11,20. — 4) Bein. Çiva's.

*क्षेत्रपालरस m. *eine best. Arznei.*

क्षेत्रफल n. *Flächeninhalt* Comm. zu Ârjabh. 2,2.

क्षेत्रभक्ति f. *Feldeintheilung.*

*क्षेत्रभूमि f. *bebautes Land.*

*क्षेत्रयमानिका f. *eine best. Pflanze,* = वचा.

क्षेत्ररक्ष m. *Feldhüter.*

क्षेत्रराशि m. *eine durch geometrische Figuren bezeichnete Quantität.*

*क्षेत्ररुहा *eine Gurkenart* Râǵan. 7,206.

क्षेत्रलिप्ता f. *eine Minute der Ekliptik.*

क्षेत्रलिप्तीकरण n. *das Reduciren auf Minuten der Ekliptik.*

क्षेत्रवसुधा f. *bebautes Land.*

क्षेत्रविद् 1) Adj. *a) ortskundig.* — *b) sachkundig.* — *c) den Körper kennend.* — 2) m. *die Seele.*

क्षेत्रव्यवहार m. *Bestimmung geometrischer Figuren, Planimetrie* Lîlâv. 44,5.

क्षेत्रसमास (Pischel, de Gr. pr. 20) m. und °सूत्र n. Titel eines Gaina-Werkes.

*क्षेत्रसंभव 1) m. *a) Abelmoschus esculentus.* — *b) Ricinus communis.* — 2) *f. आ *eine Gurkenart* Râǵan. 7,218.

*क्षेत्रसंभूत m. *ein best. Gras* Râǵan. 8,119.

क्षेत्रसाति f. *Landerwerb.*

क्षेत्रसाधस् m. *Feldscheider.*

क्षेत्रांश m. *ein Grad der Ekliptik.*

*क्षेत्राजीव Adj. *vom Felde lebend;* m. *Landmann.*

क्षेत्राधिदेवता f. *die Gottheit eines geheiligten Gebietes.*

क्षेत्राधिप m. 1) dass. — 2) *der Regent eines Zodiakalbildes.*

*क्षेत्रामलकी f. *Flacourtia cataphracta.*

क्षेत्रासा Adj. *Land verleihend.*

क्षेत्रिक m. 1) *Besitzer eines Feldes* Gaut. — 2) *Ehemann.*

क्षेत्रिन् 1) m. *a) Besitzer eines Feldes.* — *b) *Landmann.* — *c) Ehemann.* — *d) die Seele.* — 2) *f. °णी *Rubia Munjista* Râǵan. 6,194.

क्षेत्रिय 1) Adj. *a) zum Orte gehörig;* n. Pl. *Umgegend.* — *b) unheilbar* (Krankheit) Spr. 4023. — *c) *mit fremden Ehefrauen sich abgebend.* — 2) n. *a) ein am Körper fest haftendes, chronisches* oder *organisches Leiden.* Auch *m. — *b) *Unkraut auf einem Felde.*

क्षेत्रियनाशन Adj. (f. ई) *eine chronische* oder *organische Krankheit vertreibend.*

1. क्षेत्री f. scheinbar *eine Krankheit schaffende Unholdin* TBr. 2,5,6,1, wo aber st. क्षेत्रिये (!) mit AV. 2,10,1 क्षेत्रियात् zu lesen ist.

2. क्षेत्री Adv. mit कर् *occupare, sich bemächtigen, — bemeistern;* mit Acc. Kâd. 124,10. 152,19. Agni-P. 30,22.

क्षेत्रीय्, °यति *nach einem Acker Verlangen tragen* Spr. 3800.

*क्षेत्रेक्षु m. *Andropogon bicolor* Râǵan. 16,25.

क्षेत्रोपेत m. N. pr. eines Sohnes des Çvaphalka.

*क्षेद् m. *sorrowing, moaning.*

क्षेप m. 1) *Wurf.* — 2) *das Werfen,* so v. a. *schnelles Hinundherbewegen.* — 3) *das Hinundhergeworfenwerden, — schwanken* Megh. 47. — 4) **das Aufstreichen von Salbe* oder *Tünche.* — 5) **das Ueberschreiten* (लङ्घन). — 6) *Aufschub, Frist, Zeitverlauf.* — 7) *jactura, Verlust* in मन:°. — 8) *Beschuldigung* Jâǵ. 2,210. — 9) *Schmähung, Schimpf.* — 10) *Uebertragung* Çaṁk. zu Bâdar. 4,1,6. — 11) **Hochmuth.* — 12) **Blumenstrauss.* — 13) *die hinzuzuaddirende Zahl.* — 14) *Himmelsbreite.*